

TRGOVSKI LIST

Časopis za trgovino, industrijo in obrt.

Naročnina za ozemlje SHS: letno 180 Din, za ½ leta 90 Din, za ¼ leta 45 Din, mesečno 15 Din; za inozemstvo: 210 Din. — Plača in toži se v Ljubljani. Uredništvo in upravnništvo je v Ljubljani v Gregorčičevi ulici šte. 23. — Dopisi se ne vračajo. — Številka pri poštni hranilnici v Ljubljani 11.953.

LETO XIII.

Telefon št. 2552.

LJUBLJANA, v soboto, dne 12. aprila 1930.

Telefon št. 2552.

STEV. 44.

Bilance delniških družb.

Naše delniške družbe imajo marsikdaj v pogledu bilance težave posebne vrste. Dolžne so javno polagati svoje račune, ki so potemtakem izpostavljeni javni kritiki. Našemu podjetništvu stvarna kritika gotovo ni neljuba, odklanja pa pavšalne kritike, ki že niso več kritike, ampak samo sumničenja, praviloma brez prave podlage. Pavšalno sumničenje, ki je pri nas ravno v pogledu družb prišlo že skoro v navado, obstoji v dvomu, ali vztraja izkazani dobiček dejanskim razmeram. Pri nas je prišlo v navado, da se na tihem šušlja in brez prave podlage sumniči naše družbe, da v svojih bilancah ne izkazujejo vsega dobička, temveč da ta ali ona družba skriva svoj pravi dobiček in izkazuje v bilanci samo en del dejanskega dohodka. Sumničenja, dasi brez stvarne podlage in pavšalno izražena, dobivajo od časa do časa konkretno obliko žal tudi v časopisnih noticah.

Družbe plačujejo poseben družbeni davek, ki se odmerja po izkazanem čistem dobičku, ko se mu prišteje gotove izdatke, ki niso odbitni, in odšteje od vsote dohodka, ki so oproščeni davka, odnosno zadeti že po kakih drugi davčni vrsti. Naravno je, da ima za sumničenja družb, izražena v dvomih, če je dobiček pravilno izkazan, naša finančna uprava jako tanka ušesa. Večkrat so bili že ti dvomi izraženi v tako konkretni obliki, da je finančna uprava smatrala za potrebno, da se prepriča, v koliko so upravičeni. Na čast našim družbam moramo ugotoviti, da so že predpoizvedbe, ki so se v tem oziru vršile, dale finančni upravi, ki gotovo budno in vestno izpolnjuje svoje dolžnosti, povod, da so proti osumljenim družbam ustavile vsako postopanje.

Dobiček družb je odvisen od zelo različnih okoliščin, ki so za vsako stroko druge. Vendar pa se navzlic temu more iz razmerja med višino delniške glavnice in višino čistega dobička že precej zanesljivo sklepati na možni čisti dobiček, vsaj pri družbah, ki poslujejo ob normalnih prilikah, če se jih porazdeli po strokah. Seveda igra potem še vlogo vprašanje, ali in v koliko je delniška glavnica prilagojena obstoječim valutnim prilikam,

to je, v koliko je bila delniška glavnica valorizirana.

Te dni nam je prišel v roke jako zanimiv pregled delniških družb v Nemčiji, ki nam kaže, koliko odstotkov čistega dobička so izkazale v posameznih strokah nemške delniške v letu 1928, in koliko so v odstotkih od delniške glavnice plačale v tem letu dividende. Ako iz tega pregleda vzamemo najznačilnejše stroke, vidimo, da je znašal čisti dobiček od delniške glavnice pri rudarskih podjetjih 6-7%, v kemični industriji (brez I. G. Farbenindustrie A. G.) 6-2%, s to družbo vred pa 9-2%, v tekstilni stroki 5-7%, v usnjarski in čevljarški industriji 1-5% itd.

V tem pregledu izkazane odstotke čistega dobička je za naše razmere presojati z vidika, da je položaj industrije pri nas težak, da je naša industrija vsaj po večini še le v razvoju in da se bori na eni strani z začetniškimi težavami, na drugi strani pa s hudo konkurenco, katero ji povzroča inozemstvo. Inozemski konkurenci je treba korak za korakom iztrgati iz rok naše tržišče, ki še vedno le prerado daje prednost njenim izdelkom.

Kar se specielno Slovenije tiče velja upoštevati, da so naše družbe težko prizadete na velikih izgubah iz konkurzov in da morajo za uravnoteženje položaja iz tega naslova doprinesati velike žrtve. Težave imajo tudi z izterjevanjem računov, ker ekskucijsko postopanje še ni v vseh delih države tako urejeno, kakor to zahtevajo interesi gospodarstva.

Ako motrimo bilance naših delniških družb iz tega vidika, vidimo, da so razni dvomi in razna sumničenja, ki se od časa do časa pojavljajo v pogledu izkazanega dobička, brez prave podlage. Ako se nemška finančna uprava, katero zbog njene rigoroznosti nazivajo sami Nemci finančni militarizem, zadovoljuje s takimi bilanci, potem imamo pri nas, če vpoštevamo težke pogoje, pod katerimi poslujejo in se večkrat borijo za obstanek naše družbe, tem manj povoda za neutemeljene dvome brez vsake stvarne podlage, ki večkrat prikrito ali neprikrito samo zastrupljajo naše javno mnenje.

POTREBNO ČISCENJE.

Sresko načelstvo v Litiji je obsodilo potnika neke ljubljanske tvrdke radi kršitev predpisov glede zbiranja naročil pri privatnih strankah na 900 Din kazni ali 6 dni zapora. Kazen je bila izvršena. Dotični potnik je v vaseh v litijemskem srezu ponujal in prodajal manufakturno blago od hiše do hiše. Takih potnikov je po deželi še mnogo, pa bi bilo želeli, da gornjemu primeru litijskega načelstva sledijo obrtna oblastva tudi v drugih srezih.

OPOZORILO GLEDE POŠILJK V ITALIJO.

Ministrstvo za gradbo je obvestilo oblastne poštno-telegrafske uprave, da opozarja italijanska poštna uprava, da deklaracije blaga, ki so priložene poštnim paketom, namenjenih v Italijo, niso po večini jasno in točno izpolnjene. Radi tega so italijanski carinski organi primorani pogledati vsebino velikega števila paketov, kar zahteva mnogo časa. Da bi se odstranile te težave pri carinjenju, se opozarja, da se mora v deklaracijah blaga označiti najtočneje vsebino, nato točno bruto in neto težino, vrednost vsebine in denarne edinice označene vrednosti. Italijanska poštna upra-

va opozarja, da bo odslej na podlagi zakona z dne 30. julija 1908, br. 303, obremenila vsak paket, ki bi bil opremljen z nejasno in netočno deklaracijo, z denarno globo od 8 do 200 lir, odnosno v gotovih primerih še strožje v smislu člena 81. carinskega zakona.

GOSPOD MINISTER TRGOVINE IN INDUSTRIJE JURAJ DEMETROVIČ — ČASTNI PREDSEDNIK JUBILEJNEGA VZORČNEGA VELESEJMA V LJUBLJANI.

Pred nekaj dnevi je gospod minister ljubeznjivo sprejel deputacijo, ki mu je predložila prošnjo, da prevzame mesto častnega predsednika ljubljanskega velesejma. Gospod minister je sprejel mesto ip obljubil, da se udeleži otvoritve jubilejne prireditve osebno.

ČLANI ČASTNEGA PRESEDNIŠTVA JUBILEJNEGA LJUBLJANSKEGA VELESEJMA.

Gospod ban ing. Dušan Sernec, gospod pomočnik bana dr. Otmar Pirkmayer in gospod župan dr. Dinko Puc so blagovolili sprejeti častno mesto v častnem predsedništvu jubilejnega velesejma v Ljubljani, ki se vrši pod pokroviteljstvom Nj. Vel. kralja Aleksandra od 29. maja do 9. junija.

Dr. Josip Pretnar:

Načrt novega obrtnega zakona.

Po več kot desetletnih pripravljanih delih je ministrstvo trgovine in industrije končno izdelalo načrt novega obrtnega zakona, ki naj bi izenačil obrtno zakonodajo naše države. Ta načrt so prejele v izjavo poedine zbornice za trgovino, obrt in industrijo, katerim je bil dan v ta namem rok do 28. t. m. Ker se bodo vršile ankete z poedinimi gospodarskimi stanovskimi organizacijami, smatramo za umestno, podati v naslednjem kratkem pregledu predpisov, ki jih vsebuje načrt novega obrtnega zakona.

Načrt definira uvodoma obrt in pravi: »Obrt v smislu tega zakona je vsako redno samostojno in nezabranjeno gospodarsko opravilo. Pod ta zakon spadajo vsa taka gospodarska opravila, razen onih, ki so izrecno izvzeta v členu 2.« V tem členu nato našteva kot izvzeta opravila v glavnem vsa ona, ki so bila izvzeta že po našem obrtnem redu (čl. V. razglasilnega patenta).

Iz nadaljnjih določil je razvidno, da so bila glede pogojev za izvrševanje obrta, glede načina izvrševanja obrta in glede obsega obrtnih pravic, pa tudi glede ustroja in pristojnosti obrtnih oblasti in njihovega postopanja sprejeta v glavnem načela, ki so jih zastopale naša Zbornica TOI in naše gospodarske stanovske organizacije in na katerih temelji v bistvu tudi sedaj pri nas veljavni obrtni red.

Načrt deli obrte v take, za katere se zahteva dokaz strokovne usposobljenosti, v obrte, ki se izvršujejo na podlagi obrtnega dovoljenja (koncesija) in pa v obrte, ki se izvršujejo na podlagi prijave pri oblasti brez dokaza strokovne usposobljenosti ali obrtnega dovoljenja.

Pod izrazom obrt razume zakonski načrt ne samo rokodelske, temveč tudi trgovske in tovarniške obrate.

Kdor ne more razpolagati s svojo imovino, more izvrševati obrt samo po delovodji. Pripadniki tujih držav, s katerimi imamo dogovor o obrtni reciprociteti, uživajo enake pravice kakor domačini, glede ostalih pa velja načelo fiktivne reciprocitete. Juridične osebe (družbe, zadruga, društva itd.) morejo izvrševati obrte, ako so upravičene po svojih pravilih, po usposobljenem delovodji (namestniku). Ne morejo pa izvrševati rokodelskih obrtov v običajnem obsegu rokodelskega dela, niti ne morejo ustanavljati takih obrtov. To ne velja za produktivne zadruga in za državo, za občine pa samo pod pogojem, da obrtujejo v javnem interesu z izrecnim dovoljenjem bana.

Rokodelskih obrtov, ki so vezani na dokaz usposobljenosti, našteva zakonski načrt 68. V glavnem so ti obrti oni, kakor jih našteva § 1. obrtnega reda. Uvrščeni so še parketarji, mlinarji, poleg dosedanjih krovecv še ostali, poleg portretnih fotografv še drugi, razen tega pa še nekatere vrste obrti, ki so sicer uvrščeni med koncesijonirane (instalaterji, gradbeni obrti itd.), ki pa se bavijo z ročnim delom. Med rokodelske obrte so uvrščeni tudi tiskarnarji.

Obrtov, vezanih na dovoljenje (koncesijo), pozna novi obrtni zakon 48. V glavnem so vsi oni, ki jih vsebuje § 15. našega obrtnega reda, izvzemši tiskarnarje in knjigarne. Sprejetih pa je še večje število novih, od teh razni biroji, one banke, menjalnice in zavarovalnice, ki v smislu trgovskega zakona niso obvezane na javno polaganje računov, revizijski in reklamacijski zavodi, spediterski obrt, drogerije, podjetja za prire-

janje javnih dražb za premične stvari, zastavljavnice, skladišna podjetja, podjetja za prirejanje koncertov in zabav, krošnjarstvo, kinematografi.

Za rokodelske obrte je predpisan dokaz usposobljenosti. Kdor hoče izvrševati tak obrt, mora predložiti izpričevalo o prestani pomočniški preizkušnji (pomočniško izpričevalo) in o prestani preizkušnji (mojstrsko izpričevalo). K pomočniški preizkušnji se pripuša samo oni, ki je dovršil učno dobo in obrtno nadaljevalno šolo, ako je taka obstajala v kraju, kjer se je učil, k mojstrski preizkušnji pa oni, ki predloži pomočniško izpričevalo in dokaže, da je dovršil predpisano prakso kot pomočnik. Učna doba je za rokodelske obrte določena na 2-4 leta, pomočniško službovanje pa na 3 leta, odnosno ga more minister za trgovino in industrijo za določene stroke podaljšati na 4 leta. Vajenska doba se more radi disciplinarne kazni v obrtni nadaljevalni šoli podaljšati za 3 mesece, pomočniško službovanje pa v primeru, da pomočnik ne prestane pomočniške preizkušnje, za največ 2 leti, računši od dne, ko je dovršil učno razmerje, do dne, ko je prestopil z uspehom pomočniško preizkušnjo.

Za obrte, ki jih izvršujejo običajno ženske, more minister za trgovino in industrijo odrediti po zaslišanju zbornice TOI posebne ugodnosti glede dokazila usposobljenosti. (V nasprotnem primeru velja torej n. pr. za krojačice isto kakor za krojače).

Za one trgovske obrte, ki morajo biti protokolirani pri sodišču, je predpisan usposobljenostni dokaz in sicer dovršitev učne dobe in najmanj dveletna zaposlenost v trgovskem podjetju, oboje skupno najmanj 5 let. (Glej § 13 a obrtnega reda).

Za nekatere obrte, ki so vezani na dovoljenje (koncesijo), je predpisan dokaz usposobljenosti, pri čemer je seveda določena praksa in predizobrazba različno, odgovarjajoče posebnosti dotične stroke. To velja za drogerije, prodajo strupov, spediterski obrt, javne agencije, pomorske odpretniške agencije, gostilničarski obrt, stavbne obrte in dimnikarski obrt.

Ako se kak rokodelski obrt izvršuje na tovarniški način, dokaz usposobljenosti ni potreben. Zakon ima tole definicijo tovarniškega obrta: »Obratovanje se vrši na tovarniški način, ako se proizvodi izdelujejo ali predelujejo v delavnicah ali na stalnem prostoru v velikih količinah, po načinu delitve dela, na več delavcev, delo pa se običajno vrši z uporabo motorne sile.

Posebne določbe so glede prehoda od enega obrta na drugega. Za prehod k sorodnim rokodelskim obrtom, ki so navedeni pod isto točko, zadostuje navadna prijava, za prehod k drugim, nesorodnim obrtom pa predložitev izpričevala o prestani mojstrski preizkušnji v dotični stroki. Glede prehoda od proizvodnih obrtov na trgovski obrt, ki je vezan na usposobljenost, velja identično kakor v § 13 a, odstavek 6. našega obrtnega reda.

Glede obsega obrtnih pravic in načina izvrševanja obrta so sprejeta v načrt novega obrtnega zakona podobna določila kakor jih vsebuje naš obrtni red v § 36. in sledečih. Vsaka obrtna pravica je po načrtu vezana na osebo in se ne more prenesti na drugega, tudi ne dati v zakup ali v podzakup. Vdova more po smrti obrtnika v korist nedoletnih njegovih otrok nadaljevati obrt na podlagi obrtne pravice pokojnika. Isto pravico kakor nedoletni otroci imajo tudi neprekrbljeni vnuki. Za stalna obratovališča

odnosno za podružnice izven občine je predpisan usposobljen delovodja.

Odobritev obratovalnišča je urejena analogno, kakor v našem obrtnem redu v §§ 25 do 35. Načrt predvideva skrajšani postopek. Za 61 vrst obratovalnic, v katerih obstoja nevarnost za delavce, odnosno katerih obratovanje je v sosesčini neprijetno ali bi utegnilo biti škodljivo v higienskem in požarno-policijskem pogledu, pa je predvideno postopanje kakor v § 27. obrtn. reda potom edikta, komisijonalnega oglada itd.

Obrtne oblasti so urejene podobno kakor je to v področju našega sedaj veljavnega obrtnega reda. Obrtna oblast I. stopnje je sresko načelstvo, II. stopnje ban. Najvišja instanca je ministrstvo trgovine in industrije. Osvojen je sistem dveh instanc. — Določila o postopanju predvidevajo kratke roke, kar bo v izredni meri pospešilo ekspeditivnost obrtnih oblasti. Za izdajo obrtnega lista je predviden rok 15 dni, za izdajo koncesije pa 30 dni. Potrdilo o prijavi mora izdati obrtna oblast najkasneje v 48 urah. Obrtne oblasti vodijo obrtne registre, v katerih zaznamujejo vse izpremembe in obveščajo o prijavah in izpremembah zbornico, strokovno združenje, inspekcijo dela, davčno upravo in eventuelno še druge oblasti.

V posebnih poglavjih so urejeni **sejmi, razprodaje in krošnjarstvo** v bistvu po dosedanjih predpisih, ki veljajo pri nas.

Vprašanje **obrnega pomožnega osebja** je urejeno deloma po sistemu našega obrtnega reda, deloma so sprejete nekatere važne izpremembe, odnosno nova določila, ki pa v splošnem ustrezajo ne samo stremeljenju delavske zaščite, temveč tudi intencijam gospodarskih korporacij po preureditvi strokovne vzgoje in izobrazbe obrtnega in trgovskega naraščaja. Predvidena so posebna določila glede vajencev, posebna glede obrtnih pomočnikov in posebna glede trgovskega pomožnega osebja. Načrt vsebuje določbe glede komisije za pomočniške in mojstrske izpite, dalje o **obrnih nadaljevalnih šolah**, ki bi se morale ustanoviti povsod, kjer je o občini vsaj 50 vajencev. Breme vzdrževanja pada na občine. Ustanavlja se poseben **fond za pospeševanje in podpiranje strokovnega šolstva** pri vsaki banovini, v katerega se stekajo vse kazni radi obrtnih prestopkov. Načrt zakona vsebuje tudi določbe o posebnem **obrnem razsodišču** (odbraniški odbor) za reševanje sporov in službenega razmerja na sedežu upravnih oblasti I. stopnje, kjer ne obstojajo posebna obrtna sodišča. — Minister za trgovino in industrijo je pooblaščen, da izdela pravilnik za osnivanje posebnega zavoda, ki se bo briga za izbero poklica za vajence.

V tretjem delu govori zakonski načrt o **strokovni organizaciji**. Načrt pozna obligatorne strokovne organizacije in prostovoljne strokovne organizacije.

Najvažnejša določila glede **strokovnih organizacij, ki so obvezne (obligatorne)** so sledeča:

Obrtniki (trgovci, rokodelci in industriji) se lahko združujejo v prisilne strokovne organizacije. Samo prisilne strokovne organizacije imajo pravice in dolžnosti, ki so predvidene za strokovna združenja po obrtnem zakonu.

Trgovci in obrtniki se združujejo v svoje stanovske strokovne organizacije (analogno sedanjim gremijem in zadrugam) tako, da je vsaka organizacija **teritorialno omejena na okoliš enega sresa** in da nosi naslov: »Združenje trgovcev« ali »Združenje obrtnikov sresa« Tako združenje se ustanovi in postane obligatorno za vse dotične stroke v srezu, ako zaprosi za ustanovitev najmanj 20 trgovcev, odnosno obrtnikov in ako je najmanj 100 trgovcev, odnosno obrtnikov dotične stroke, ki bi prihajali v poštev kot člani združenja. Naše pokrajinske strokovne zadruge ali zadrage, ki se raztezajo na več srezov ali take, ki se raztezajo samo na sodni okraj ali take, ki se raztezajo na okoliš enega sresa, pa nimajo 100 članov, bi bile torej po tem zakonskem načrtu v bodoče nemogoče in bi morale v roku 6 mesecev likvidirati.

Industriji se morejo na enak način združevati v obligatorna združenja, toda za okoliš ene banovine, ako zaprosi za to vsaj 10 interesentov in ako bi to

združenje štel vsaj 30 samostojnih podjetij.

Isto kakor za industrije, velja tudi za ustanavljanje združenj bankarskih in zavarovalnih podjetij, združenje odpravnikov (spediterjev) in carinskih posrednikov, dalje gostilničarskih podjetij, trgovskih agentov in komisijonarjev in prevoznih podjetij, ki bi sicer morala pripadati pristojnim sreskim trgovskim organizacijam.

Glede **delokroga in ustroja** teh organizacij določa načrt obrtnega zakona v bistvu podobno, kakor naš sedanji obrtni red. Glede **strokovnih sekcij** v poslovnih združenjih določa, da se morejo ustanoviti, ako je vsaj 20 članov dotične stroke, odnosno ako je v trgovskem združenju vsaj 20 članov trgovcev na debelo. Te sekcije imajo večjo samostojnost kakor sedaj v naših organizacijah običajne sekcije in rešavajo vse posle svoje stroke po predpisih, ki veljajo za pristojnost združenja.

Načrt predvideva poseben občni zbor v novembru za razpravo o proračunu za prihodnje leto in poseben občni zbor v februarju za razpravo obračuna za prešlo leto.

Za nadzorstvo nad združenji določa načrt zakona posebnega **stalnega honorarnega komisarja** s fakultetsko izobrazbo iz vrste upravnih uradnikov sreskega načelstva, odnosno za banovinska združenja iz kroga uradnikov banske uprave na državne stroške. Ta komisar nadzoruje poslovanje združenj, sistira protizakonite sklepe in ima tudi sicer jako dalekosežne pravice glede poseganja v poslovanje združenj.

Drugo poglavje, ki govori o **prostovoljnih strokovnih organizacijah** predvideva, da morejo obrtniki, odnosno njihovo pomožno osebje ustanoviti posebne organizacije po odredbah tega zakona, ki imajo namen pospeševati narodno gospodarstvo in stanovske interese članov. Taka združenja so prostovoljna in se morejo združevati tudi v svoje posebne zveze.

Iz tega je razvidno, da načrt novega obrtnega zakona ne predvideva zvez trgovskih gremijev ali zvez obrtnih zadrug ali zvez gostilničarskih zadrug kakor obstojajo pri nas na podlagi predpisov sedaj veljavnega obrtnega reda.

Kazensko postopanje radi obrtnih prestopkov, o katerem govori načrt novega obrtnega zakona v zadnjem delu, je urejeno v bistvu tako, kakor po našem obrtnem redu. Glede **splošnega postopanja** obrtnih oblasti je izvedeno načelo ekspeditivnosti. Glede **rekurzne postopanja** (žalbne molbe) določa rekurzni rok 15 dni. V primerih, kjer oblasti ugotove, da se je postopalo proti zakonu, so dolžne uradno ne glede na kak rok uvesti postopanje.

Glede **postopanja pri državnih dobavah** določa poseben člen, da se morajo upoštevati ponudbe domačinov v prvi vrsti, ako so cene največ 10% višje od najnižje ponudbe ponudnikov inozemskih proizvodov, vračunši carino in pa transport. V inozemstvu se morejo naročiti samo one količine blaga, ki se ne morejo izdelati v določenem roku v državi.

V prehodnih določbah določa načrt zakona med drugim, da ostanejo funkcije prvostopnih obrtnih oblasti trgovski, industrijski in zanatski komori v Beogradu samo še 3 leta.

Pridobljene obrtne pravice ostanejo vsakemu neokrnjene.

Zakon stopi v veljavo 6 mesecev potem ko bo objavljen v »Službenih Novinah«.

Samoupravne doklade na neposredne davke.

Od Zveze industrijev v Ljubljani smo prejeli okrožnico, ki pravi:

Zakon o neposrednih davkih, ki nosi datum 8. februarja 1928, je značilno in bistveno pridobitev za vso našo mlado državo. Z njim se je utrla pot do gospodarske enotnosti, do gospodarske ravnopravnosti vseh državljanov. Še posebej smo mi v Sloveniji pozdravili novi zakon, ker nas je rešil neznosnega bremena dohodnine, katere se je do takrat predpisovalo z mehanično uporabo zastarele in brez dvoma krivične lestvice. Komaj pa smo bili deležni tega velikega napredka, že se je pri nas delalo na to, da se z izbrabo zakonskih možnosti uničijo dobrine nove ureditve sistema neposrednih davkov. Oblastne samouprave, srezi in občine, vsi so hoteli nalagati na neposredne davke visoke avtonomne doklade in zopet se je uvajalo diferenciranje doklad po mili volji predstavnikov večine v samoupravnih zastopih. Mi smo od vsega početka nasprotovali takemu postopanju, s katerim se je rušila enotnost in pravilnost razdelitve davčnih bremen na vse glavne pridobitne vires. Vsakdo mora priznati, da ne sme imeti vsaka občinska uprava ali vsak srez možnost nadomestiti davčni sistem, enotno ustanovljen za vso državo, z lastnim sistemom, veljavnim le v malem področju dotične samouprave.

Okrožnica pravi nadalje:

Do leta 1928 nas je tlačil težki jarem prevelikih davčnih bremen. — Spomnimo se onih časov, ko so se industrijske družbe obdavčevale do 80%, 90% in do 100% bilančnega dobička, ko je v mnogih krajih znašala obdajba hišnih posestnikov tudi preko 100% vsega donosa! Pri tem pa se je še pobirala dohodnina v neznosni višini. Te številke so se sedaj znatno znižale. Zopet pa se bliža opasnost; da ne bi nepredvidnost samoupravnih teles ustvarila nevzdržne razmere. Danes znašajo neposredni davki povprečno 10 do 15% glavnih pridobitnih uspehov. Taka odmera je visoka, vendar je še znosna. Neznosna pa postane, če se podvoji ali potroji po samoupravnih dokladah. In že smo tako daleč, da je podvojitve v naših krajih prekoračena.

Nezmisljena je trditev, da imajo družbe, zavezane javnemu polaganju računov, večkrat možnost prikazati manjši donos nego odgovarja resnici. Treba je pomisliti, da nosi mnogo teh družb že ogromna javna bremena, predno se more pokazati uspeh bilance, in da tvorijo ta javna bremena po večini odbitne postavke. Tudi ne bo nihče oporekal mnenju, da se naš davčni aparat odlikuje po strogi vestnosti, ki jo živo občutijo baš veliki davkoplačevalci. Enako abotno bi se moglo trditi, da je splošna pridobitna preizkušnja odmerjena in da v največ slučajih ne odgovarja dejanskim uspehom samostalnega dela. Nam je potrebna pametna davčna politika in zavedna gospodarska solidarnost!

Ministrstvo financ je dne 9. t. m. odobrilo občinski proračun mesta Ljubljane, kakor je bil sklenjen po občinskem svetu dne 26. marca t. l. in kakor je bil objavljen na črni deski ljubljanskega magistrata dne 31. marca t. l. Pri tem je ministrstvo proračun korigiralo glede občinskih doklad na drž. neposredne davke, odklonilo je diferenciranje teh doklad in odredilo splošno doklado v enaki izmeri 60%. Ljubljanski magistrat je storil usodno prvo pogreško, ko je zaprosil za odobrenje proračuna predno je iztekel zakoniti rok za javno razgrnitev sklenjenega proračuna in za vlaganje morebitnih pritožb, kateri rok teče do 13. aprila 1930. Šele po izteku tega roka je smela občinska uprava ob priložitvi vseh pravočasno došlih ugovorov in pritožb prositi za potrditev proračuna po nadzornem oblastvu. Vsled storjene pogreške je zakonska podstava rešenja nadzornega oblastva nekako labilna, da ne vemo, kako se bo zadeva končala.

Storila se je še druga pogreška, da se je siloma zahtevala nujna odobritev proračuna, češ da je vsako odlaganje škodljivo. S tem se je preprečil koristni učinek stvarnih razlogov, s katerimi je Zveza industrijev utemeljevala svoje predloge, zlasti predlog za nižjo odmero enotne občinske doklade na neposredne davke. Mi smo dokazovali, da se da preliminarni donos občinskih doklad doseči že s 50%-no enotno doklado na vse vrste direktnih davkov, da pa niti ni potrebno iti na tako visoko odmero, in prepričani smo, da bi zadostovala tudi doklada od 30% do največ 40%. V tem pogledu povdarjamo, da je bila kalkulacija mestnega magistrata stvarno pogrešena.

Končno se poziva v okrožnici, da naj prizadeži davkoplačevalci v odprtem roku vendar vložijo formalne pritožbe, pri čemer je povdarjati, da naj občinska doklada ne znaša več nego 30% in največ 40%.

KOLINSKA
TYOVENKA CIKORIJE
LJUBLJANA.

PRAVA KOLINSKA CIKORIJA!

Ljubljanska borza za blago in vrednote ima V. redni občni zbor 5. maja 1930 ob 16. uri popoldne v borznih prostorih v Ljubljani, Kongresni trg št. 9 (Filharmonija), I. nadstropje, z nastopnim dnevnim redom: 1. Pozdrav predsednikov, določitev treh overovalcev zapisnika in dveh zapisničarjev. 2. Poročilo borznega sveta o poslovnem letu 1929. 3. Poročilo finančnega odbora. 4. Odobritev bilance in podelitev razrešnice borznemu svetu. 5. Volitve: a) petih članov borznega sveta; b) petih članov finančnega odbora; c) trinajst članov borznega razsodišča. — Če bi bil občni zbor nesklepčen, se bo vršil drug občni zbor dne 12. maja 1930 ob istem času in z istim dnevnim redom, ne glede na število zborovalcev.

AERODROM V SKOPLJU.

V zvezi z otvoritvijo zračne črte Skopje—Solun so pričeli v Skoplju raziskovati razmere, ki pridejo v poštev za zgradbo novega aviačnega pristanišča. Z delom bodo pričeli v najbližjem času. Zlasti bodo zgradili več velikih poslopij za potnike in za aviačno osebje. Za pristanišče pride v poštev zlasti svet med Skopljem in Dušanovcem.

V gradbi se nahajajoče svetovne brodovje tankov znaša 180 ladij z vsebino 1.850.000 ton; od tega se gradi na norveški račun 80 ladij z 850.000 tonami.

Carino na ameriške avtomobile v Franciji bodo po izjavi francoskega trgovskega ministra zvišali od 10 na 12 odstotkov.

Cena svinca v Ameriki je znižana za 10 dol. centov.

Stalen in dober zastavek

nudijo vsakemu trgovcu

**dišave
znamke**

SLON

GLAVNA ZALOGA

Zahtevajte
conik!

F. ŠIBENIK
Ljubljana

Dober dobiček brez rizika

Razpečuje v kraljevini Jugoslaviji Fran Ksav. Ležnik,
Maribor, Cankarjeva 26

dosežete s prodajo

MAGGI-jevih izdelkov za juhe.

Carina na rotacijski papir.

Združene papirnice, d. d. v Ljubljani so bile z 22. marcem t. l. prisiljene ustaviti vsled pomanjkanja naročil največji stroj za proizvodnjo papirja v vevški papirnici ter istočasno odpustiti 134 delavcev, ki so postali z odpustom brezposelni.

Ta stroj so papirnice leta 1926 preuredile z ogromnimi investicijami za specialno izdelovanje časopisnega rotacijskega papirja, ki se dotlej v primerni kvaliteti v naši državi sploh ni izdeloval. Rentabiliteto te preureditve so uvidele v dveh činjenicah:

1. v sporazumu z največjim porabnikom papirja, to je z Udruženjem listov v Beogradu od dne 17. septembra 1925, glasom katerega so predlagali proizvajalci papirja skupno s porabniki rotacijskega papirja Generalni direkciji carine v Beogradu, da se ustanovi carina na rotacijski papir z 12 zlatimi dinarji za 100 kg.

2. v dejstvu, da se je v predlog zakona o opci carinskih tarif z dne 19. junija 1925 dejansko vnesla za ta proizvod zaščitna carina v gorenji izmeri.

Ravno navedeni predlog zakona o opci carinskih tarif je pa vseboval v točki 445/1a primedbo, da se za dobo, dokler se rotacijskega papirja v dovoljni količini ne prične izdelovati v zemlji, plača manj pod pogoji, ki jih predpiše gospod minister financ, samo polovico carine, to je 6 zlatih dinarjev od 100 kg. S tem določilom so se koristili vsi tuzemski porabniki rotacijskega papirja, dokler ni g. minister za trgovino in industrijo dal uradoma ugotoviti, je li je kapaciteta domačih tvornic za izdelovanje rotacijskega papirja taka, da dejansko krije potrebščine cele države.

V prizadete papirnice odposlane komisije so ustanovile, da je proizvajala domačih fabrik še večja nego poraba ter se je samo za obrate Združenih papirnic, ne glede na druga, papir proizvajajoča podjetja ustanovila proizvajalna zmoglost s 626 vagoni na leto. Na podlagi ugotovitev teh komisij je ministrstvo trgovine uverenja za uvoz rotacijskega papirja proti polovični carini ukinilo.

Na prizadevanje na tej ukinitvi interresiranih avstrijskih tovarn, ki so izgubile v Kraljevini Jugoslaviji svoj trg, se je pa čez noč pripetilo, da se je bila uvozna carina na rotacijski papir s čl. 108 finančnega zakona za leto 1927/28 s tem, da se je znižala od 12 zl. dinarjev na 1 zl. dinar, takorekoč ukinila in to baš v času, ko so začele Združene papirnice s preurejenim strojem za proizvodnjo rotacijskega papirja dobro delati. Združenim papirnicam je bil zadan s tem hud udarec. Na intervencije delavstva, kateremu je grozil odpust, se je videlo ministrstvu za socialno politiko v Beogradu z g. ministrom za trgovino in industrijo potrebno, odrediti k Združenim papirnicam medministrsko komisijo z nalogom, kaj da je na stvari. Komisija je v glavnem ugotovila sledeče:

1. da ima tvornica v Vevčah izgube Din 17— pri proizvodnji 100 kg rotacijskega papirja, ako bi pri sedanjem znižanju zaščitne carine na 1 zlati dinar proizvajala še nadalje;

2. da bi morala znašati zaščitna carina, ako naj bi prinesel zaslužek 4%, vsaj 10 zlatih dinarjev;

3. da znašajo lastni stroški tvornice za 1 kg rotacijskega papirja franko tvornica Din 4.36.

Združene papirnice tedaj sicer niso obrata ustavile ter proizvajale za izvoz rotacijski papir še v letu 1927, 1928 in 1929 seveda v izgubo, ki je pa bila manjša od one, ki bi trdki nastala, ako bi stroj popolnoma stal, ker bi v tem slednjem slučaju za davke, odpise, uradniške plače, zavarovalne premije itd., kolikor odpadejo zadevni izdatki na ta del fabrikacije, sploh ne bilo nikakega pokritja. Cena vsega tiskovnega papirja je pa letos vsled svetovnega dumpinga na tem polju tako padla, da znaša izguba Združenih papirnic pri

enem vagonu tiskovnega rotacijskega papirja več, nego znaša izguba, ako stroj ta čas, ki ga rabi za proizvodnjo ene vagona, popolnoma stoji. Zato Združene papirnice niso mogle dobiti za rotacijski papir nikakih naročil več in so bile prisiljene ukiniti ta del svoje fabrikacije.

Ne glede na to, da se je trdki posrečilo ta stroj za največ tri tedne zopet zaposliti, nakar bo morala fabrikacija vnovič ukiniti, gre tu za problem, ki je postal aktuelen z uveljavljanjem čl. 108 proračunskega zakona za 1927/28 in ki ga je treba enkrat do celja rešiti.

Na prizadetih oblastih je, da se izjavijo, ako sploh polagajo važnost na to, da se rotacijski papir proizvaja v naši državi ali ne. Ako je državna uprava mnenja, da je radi nezavisnosti od inozemstva in iz ozirov narodne odbrane in obče privrede želeli, da se ta industrijska panoga v naši državi vzdrži, je vsekakor treba dati tvorničarjem možnost obstanka s primerno zaščitno carino, ako pa ne, bi se pač morali zadevni stroji polagoma preurediti za izdelovanje drugih vrst papirja. Toda vprašanje, kje plasirati ta papir, bi ostalo z ozirom na gradbe novih tovarn, še vedno nerešeno.

Tudi za tuzemske lastnike listov bi v tem slednjem slučaju nastala opasnost, da bi bili, ako bi se domači stroji za izdelovanje rotacijskega papirja dokončno preuredili za druge vrste papirja, izročeni popolnoma na milost inozemske industrije in take odvisnosti si pa najbrž tudi lastniki listov ne bodo želeli.

Zato govori tudi ta razlog za čimprejšnjo zopetno upostavitve zaščitne carine.

Primerna carina na rotacijski papir ni ničesar novega in obstoji v vseh državah, ki izdelujejo papir.

Po sedaj veljavnih carinskih tarifah znaša ta:

Država	Postavka uvoz. car. tarife	Valuta	Višina car. rine za 100 kg	to je v dinarjih za 100 kg	ali v vrednosti
Švica . . .	300	šv. fr.	20	210	55.6
Čehoslov. .	296/1a	Kč	84	141	36
Avstrija . .	274	z. Sch.	6	75	19
Italija . . .	847/1a	z. l. l.	8	87	22
Rumunija . .	424	Lejev	960	323	80
Poljska . . .	177	Zlotov	14.90	95	24
Nemčija . .	653 a	z. l. M.	6	81	21
Jugoslavija	445/1a z. l. Din		1	11	2

Vrednost 1 kg rotacijskega papirja se računa pri tem po inozemski ceni, to je 50 grošov — 4 Din.

Tej primerjalni tabeli je še dodejati, da je znašala carina na uvoz rotacijskega papirja v Stari Srbiji, ki ni imela nikake papirne tovarne, po postavki 451/1 od 100 kg rotacijskega papirja zlatih Din 11, to je Din 121—, dočim znaša danes, ko imamo toliko tovarn za proizvodnjo rotacijskega papirja, da zamorejo kriti celo potrebo v zemlji, samo zl. Din 1—, to je Din 11—.

Sedanja uvozna carina na rotacijski papir ni upravičljiva tudi iz fiskalnih razlogov, ker predstavlja, kakor razvidimo iz gorenje razpredelnice o višini uvoznih carin na rotacijski papir, vprav unikum v evropskih državah.

Ta takozvana uvozna carina je tako neznatna, da ostane avstrijski tvornici, ako prodaja svoj proizvod v Beograd, kljub temu, da plača carino, zbog cenejših vodne poti po Donavi, loko avstrijska tovarna večja vsota, nego podjetju Združene papirnice, ki se mora posluževati za prevoz domače železnice. — Avstrijsko tovarno slane namreč prevoz po Donavi za kg 22 par, k temu pride naša carina v iznosu 11 par, torej skupaj 33 par, dočim stane Združene papirnice le prevoz od Zaloga do Beograda za 1 kg rotacijskega papirja sam na sebi 35 par.

Iz tega računa izhaja, da ima kljub carini avstrijska tvornica prednost pred domačo, kar že iz običajnih razlogov ni priporočljivo.

Slednjič naj še navedemo, da se je uvozilo v letu 1928 rotacijskega papirja

Občni zbor gremija trgovcev v Kranju.

V sredo 9. t. m. popoldne se je vršil v restavraciji Narodnega doma občni zbor gremija trgovcev za srez Kranj. Občni zbor je otvoril in vodil gremijski načelnik g. Fran Sire, ki je v svojem poročilu omenjal lansko dobro letino, ki pa položaja ni zboljšala radi slabih cen agrarnih produktov. V kranjskem okraju trgovina radi razvite industrije ni toliko trpela, kakor pa n. pr. v rudarskih krajih, kjer je nakupičeno radi mile zime velike množine premoga, pa se je radi tega položaj delavstva s skrajšanjem delovnega časa poslabšal.

V okolišju gremija je znatno padla tudi eksportna trgovina, zlasti radi padca izvoza lesa in agrarnih produktov.

Po poročilu načelstva je poročal tajnik Zveze trgovskih gremijev gosp. J. Kaiser o našem gospodarskem položaju, davkih, težkočah, s katerimi se bori naš trgovec ter o starosti organizacije.

Iz poročila o delovanju gremija, ki je bilo tiskano predloženo zborovalcem, posnemamo, da je štel gremij koncem preteklega leta 752 članov, 114 vajencev in vajenk ter 105 pomočnikov. — Gremij je vzdrževal v šolskem letu 1928/29 tri trgovske nadaljevalne šole in sicer trirazredno gremijsko trgovsko šolo v Kranju z 59 učenci in učenkami, enorazredno šolo v Škofji Loki, ki jo je obiskovalo 10 uencev in učenk ter enorazredno

šolo v Trzinu, z dvema oddelkoma in 19 učenci in učenkami. — Vso pažnjo je posvečal gremij davčnemu vprašanju in krošnjarstvu. Končno priporočila poročila naročila na »Trgovski list«.

Računski zaključek za preteklo leto, ki je bil tudi tiskan predloženo občenemu zboru, izkazuje Din 167.659.23 gremijskega premoženja, od katerega odpade na podporni zaklad Din 24.190.10.

Gremijski podnačelnik g. Franc Berjak je predlagal nato, da se odboru podeli absolutorij. Predlog je bil soglasno odobren.

Proračun za tekoče leto izkazuje 114.400 Din dohodkov in 114.450 Din izdatkov. Proračun je bil soglasno sprejet s tem, da ostane gremijska doklada neizpremenjena. Neizpremenjene ostanejo tudi vajenske pristojbine in sprejemnina.

Pri spremembi pravil se je soglasno sprejela določba glede obligatorne zdravniške preiskave vajencev in pa uvedbe vajenske preskušnje.

Pri volitvah so bili ponovno izvoljeni vsi dosednji člani odbora in namestniki, katerim je z letošnjim letom potekla funkcijska doba. — Izvoljenih je bilo nadalje 12 delegatov za zvezni občni zbor.

Pri raznoterostih se je razpravljalo še o zastopstvu trgovstva v banskem sosvetu, o banskem proračunu ter o uvedbi črne liste, nakar je gremijski načelnik g. Fran Sire zaključil lepo uspešno zborovanje.

NAČELNA NAVODILA GLEDE OD-LIKOVANJA ZA DOLGOLETNO ZVESTO SLUŽBOVANJE.

Okrožnemu inspektoratu v Mariboru, vsem sreskim in mestnim načelstvom dravske banovine ter sreski izpostavi v Škofji Loki je poslala kr. banska uprava naslednje okrožnice:

Ker je bilo kraljevski banski upravi v zadnjem času predloženo več prošenj za odlikovanje za dolgoletno zvesto službovanje v zasebni službi, obvešča kr. banska uprava, da običajno odlikovanje za 40 in večletno zvesto službovanje, kakor je bilo v bivši Avstriji odredjeno z »Najvišjo odločbo z dne 18. avgusta 1898«, v naši državi ne obstoji. Vsled tega v bodoče takih prošenj ni več predlagati kr. banski upravi. Da pa se takim osebam vendar izkaže neko priznanje za njih vestno dolgoletno službovanje, se priporoča, da jih lokalni faktorji odnosno delodajalci počaste s primerno prireditvijo, pri čemer bi na slavljenca in ostale posebno ugodno vplivalo, ako bi se hkratu predala tudi kaka častna nagrada ali darilo.

Predloge za odlikovanje za dolgoletno vestno službovanje v privatni službi je predlagati kr. banski upravi le tedaj, ako si je dotična oseba tudi za javnost stekla vidnih zaslug, katere je v predlogu izčrpno in točno navesti.

v našo državo iz inozemstva 646 vagonov v prilični vrednosti Din 25.000.000. Z ozirom na vendarle izdatne veličine tega iznosa bi bilo tudi iz razlogov aktivne trgovske bilance želeli, da bi ta denar ostal doma, nega da gre v tujino.

V interesu daljnega obstanka te industrijske panoge je, da se z ukinitvijo čl. 108 finančnega zakona za leto 1927/28, čigar veljavnost je z ozirom na določilo zakona, s katerim se podaljšuje veljavnost dosedanjih finančnih zakonov iz dne 31. julija 1929 itak vprašljiva, čimprej upostavi zopet prejšnje stanje.

Ljubljanska borza

Tedaj 11. aprila 1930	Povpraševanje Din	Ponudba Din
DEVIZE		
Amsterdam 1 h. gold. . .	—	22 72
Berlin 1 M	13.4825	13 5125
Bruselj 1 belga	—	7.8937
Budimpešta 1 pengő . . .	—	9.8850
Curich 100 fr.	1094.40	1097 40
Dunaj 1 šilling	7.9544	7 9844
London 1 funt	274.67	275 47
Newyork 1 dolar	56.325	56.525
Pariz 100 fr.	—	221.46
Praga 100 kron	167.06	167 86
Trst 100 lir	295.42	2 7.42

Rimska izvozna zveza, katere predstavnik za Jugoslavijo je gospod Rihard Rapeli v Beogradu, je sklenila, da se udeleži letošnjega jubilejnega velesojma v Ljubljani. V to svrhu si bo zgradila na sejmišču svoj lastni reprezentativni paviljon. To je zopet nov dokaz, kako se Ljubljanski velesojmi tudi v inozemstvu čimdalje bolj upoštevajo in kako važno vlogo igrajo v mednarodni trgovini.

Velesojem v Baslu (Švica). V Baslu se vrši XIV. švicarski velesojem od 26. aprila do 6. maja 1930. Za posetnike semnja so dovoljeni popusti na tarifah tudi za prevoz blaga takpo na naših, kakor tudi na švicarskih, avstrijskih in drugih železnica.

Čitajte in razširjajte
»TRGOVSKI LIST«.

»CROATIA« ZAVAROVALNA ZADRUŽICA.

»Croatia« zavarovalna zadruga je imela dne 5. t. m. v svoji palači v Zagrebu 44. redni občni zbor, kateremu je v prisotnosti lepega števila članov predsedoval predsednik zavoda g. Vladimir baron Nikolić, ki je pozdravivši prisotne naglasil močan razvoj in velik napredek tega domačega zavarovalnega zavoda, ki se je dvignil na današnjo višino izključno z domačim trudom in kapitalom.

Generalni ravnatelj zavoda g. Mihovil Nikolić je prečital poročilo o delovanju zavoda za leto 1929. Iz poročila je razvidno, da je bila v preteklem letu dosežena vsota od Din 3.807.907-41 na premijah in pristojbinah v elementarnem in življenskem oddelku več kot v preteklem letu. Za škode je bilo izplačano v obeh skupinah Din 16.677.606-19. Od početka zavoda pa je bilo izplačano za škode skupno Din 109.649.668-90. Zadruga aktivna so dosegla z nevaloriziranimi predvojnimi nepremičninami znesek od Din 96.356.360-21, to je več za Din 12.529.340-37 kot v letu 1928. — Premijske rezerve znašajo Din 57 milijonov 700.574-05 in so v celoti krite v gotovini prvovrstnih vrednostnih papirjih in nepremičninah. Zavarovane vsote in glavnice so dosegle v obeh skupinah znesek od Din 9.624.120.012-75. Pokojninski zaklad zadruginih uradnikov in nameščencev znaša Din 2.725.804-50. — Doseženi čisti dobiček od Din 506.087-86 je bil razdeljen v smislu zadruginih pravil. Skupne rezerve s temeljno glavnico pa znašajo Din 64.605.143-01 (leta 1928 Din 54.080.892-20).

Člani so z zadovoljstvom in odobrenjem vzeli na znanje poročilo o delu in lepem uspehu zavoda v preteklem letu, soglasno v celoti odobrili predložene zaključne račune in podelili ravnateljstvu in nadzornemu odboru obsolutorij za preteklo leto. Kupon št. 12 zadruginih temeljnic se izplačuje od 8. aprila dalje

po Din 10.—. Občni zbor je še soglasno odobril nekatere spremembe zadruginih pravil in ponovno izvolil kot člane ravnateljstva gg.: prof. arh. Janko Holjac, Fran pl. Kukuljević-Sakcinski in Mihovil Nikolić, kot novi član pa g. dr. Branko Pliverić. V nadzorni odbor je bil ponovno izvoljen g. Rudolf Erber, kot novi član pa g. dr. Ivo Spevec.

Ljubljanski velesejem zaseden. Kljub temu, da gradi velesejmska uprava dve novi razstavni zgradbi, je celokupni razpoložljivi prostor popolnoma zaseden. Ker se namerava ob letošnji jubilejni prireditvi prikazati popolno revijo industrijske in obrtniške produktivnosti in podjetnosti, se bo naknadno došlim prijavljencem dodelil prostor na ta način, da se onim razstavljalcem, ki so zahtevali velike prostore, dodeli malo manjše.

Dobava-prodaja

Dobave. Gradbeni oddelek Direkcije državnih železnic v Ljubljani sprejema do 18. aprila t. l. ponudbe glede dobave kanalskega omrežja in betonskih cevi. (Pogoji so na vpogled pri istem oddelku.) — Direkcija državnega rudnika Zabukovca pri Celju sprejema do 22. aprila t. l. ponudbe glede dobave 350 komadov hrastovih pragov. — Direkcija državnega rudnika Kakanj sprejema do 22. aprila t. l. ponudbe glede dobave 3000 kg masti. (Pogoji so na vpogled pri omenjenem slagališču.)

Dobave. Direkcija državnega rudnika Breza sprejema do 17. aprila t. l. ponudbe glede dobave 300 kg suhih barv in 500 kg sadre; do 24. aprila t. l. glede dobave 1600 m bakrenih vrvi, 30 kg cin-

ka in 10.000 kg karbida. — Direkcija državnega rudnika Vrtnik sprejema do 24. aprila t. l. ponudbe glede dobave 1000 komadov kremenov za rudarske bencinske svetiljke. — Direkcija državnega rudnika Zabukovca pri Celju sprejema do 24. aprila t. l. ponudbe glede dobave 20.000 komadov krajnikov in 250 m² jamskega lesa. — Dne 15. aprila t. l. se bo vršila pri Dravski radionici v Ljubljani licitacija glede dobave 800 kg žebeljev in 500 kg železa. — (Predmetni oglasi z natančnejšimi podatki so v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani interesentom na vpogled.)

Dobava mesa. Dne 15. aprila t. l. se bo vršila pri Intendanturi Komande Dravske divizijske oblasti v Ljubljani licitacija glede dnevne dobave mesa za čas od dneva odobritve pogodbe do 31. marca 1931. (Oglas je na vpogled v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani, pogoji pa pri omenjeni komandi.)

VINOKET

Tovarna vinskega kisa, d. z. o. z. Ljubljana

nudi najfinejši in najokusnejši namizni kis

iz pristnega vina

Zahtevajte ponudbo!

Tehnično in higijenično najmodernejše urejena kisarna v Jugoslaviji

Pisarna: Ljubljana, Dunajska cesta 16, II. nadst. Telefon št. 2389.

Izčna poročila

Mariborsko sejsko poročilo dne 8. aprila 1930. Prignanih je bilo 25 konj, 26 bikov, 150 volov, 309 krav in 8 telet, skupaj 518 komadov. Povprečne cene za različne živalske vrste na sejmu so bile sledeče: debeli voli 1 kg žive teže od Din 8-50 do 9—, poldebili voli 8— do 8-50, plemenski voli 7—8, biki za klanje 9-50—10, klavne krave, debele 8 do 10, plemenske krave 7—8, krave za klobasarje 5—6, mlada živina 7—8-25, — Prodanih je bilo 285 komadov, od teh za izvoz v Avstrijo 38 komadov. — Mesne cene: Volovsko meso I. vrste Din 18—20, II. vrste 16—18, meso od bikov, krav, telet 10—14, telečje meso I. vrste 20—25, II. vrste 16—18, svinjsko meso sveže 15—28.

PUCH KOLES

IGN. VOK, LJUBLJANA
PODRUŽNICA NOVOMESTO

SVETOVNA
ZNAMKA SO
IN
OSTANEJO
NA PRVEM
MESTU
PLAČLJIVO
TUDI
NA OBROKE

Od dobrega najboljši je samo
GRITZER - ADLER - KAYSER
Šivalni stroj in kolo
elegančna izvedba - najboljši material
URANIA pisalni stroji
v 3 velikostih
Novost: Šivalni stroj kot
damska pisalna miza

Samo pri
Jos. Petelin-u
Ljubljana, Telefon int. 2913
Zmerne cene, tudi na obroke

Brzjavlj: Krispercoloniale Ljubljana

Telefon št. 2263

ANT. KRISPER COLONIALE

Lastnik: Josip Verlič

Veletrgovina kolonijalne

robe - Velepražarna

kave, Milni za dišave

Točna postrežba

LJUBLJANA
DUNAJSKA CESTA 33

Zaloga špirita, raznega

žganja in konjaka -

Mineralne vode - - -

Ceniki na razpolago

Ustanovljeno leta 1840

- KNJIGOVEZNICA -
K. T. D.
LJUBLJANA, KOPITARJEVA 6
II. NADSTR. NUDI PO IZREDNO NIZKIH CENAH:

SALDA-KONTE

STRACE

JOURNALE

ŠOLSKÉ

ZVEZKE-MAPE

ODJEMALNE

KNJIŽICE

RISALNE

BLOKE

I T. D.

TISKARNA
MERKUR

- LJUBLJANA -

GREGORČIČEVA 23

se priporoča za naročila vseh trgovskih in uradnih tiskovin. Tiska časopise, knjige, brošure, cenike, statute, tabele i. t. d.

LASTNA
KNJIGOVEZNICA

Veletrgovina

A. Sarabon
Ljubljana

priporoča

špecerijsko blago

raznovrstno žganje,
moko in deželne pridelke - Raznovrstno
rudninsko vodo

Lastna pražarna za
kavo in mlin za dišave
z elektr. obratom
Ceniki na razpolago!

LJUBLJANSKA KREDITNA BANKA

USTANOVljena 1900

CENTRALA: LJUBLJANA, DUNAJSKA CESTA

USTANOVljena 1900

Delniška glavnica:
Din 50.000.000—

PODRUŽNICE:
Brežice, Celje, Črnomelj, Kranj, Maribor, Metković, Novisad, Novomesto, Plju,
Rakek, Sarajevo, Slovenjgradec, Split, Šibenik, Zagreb

Skupne rezerve cca.
Din 10.000.000—

Se priporoča za vse bančne posle

Brzjavni naslov:
BANKA
Brzjavni naslov podružn.:
Ljubljanska banka
Telefonske številke:
2861, 2413, 2502, 2503